

દાખલ તારીખ : - ૨૯ - ૦૬ - ૨૦૧૫
 નોંધણી તારીખ : - ૨૯ - ૦૬ - ૨૦૧૫
 ફેસલ તારીખ : - ૧૩ - ૦૮ - ૨૦૨૪
 સમયગાળો : - વર્ષ - માસ - દિવસ
 ૦૮ - ૦૨ - ૧૫

મે. ગાંધીધામનાં કર્મચારી વળતર ધારા હેઠળનાં કમિશનરશ્રી (એમ.એસ.સોલંકી),
 લેબર કોર્ટ, ગાંધીધામ, જી. કચ્છ.

વ. કો. (નોન-ફેટલ) અરજી નં. ૧૬/૨૦૧૫
 આંક-

નરેન્દ્ર ચેતનારામ ચૌધરી, ઉ.વ.૨૬, ધંધો-ડ્રાઈવર, હાલે કાંઈ નહીં.
 રહે. મેઘવાલો કા તલા, મું. સનાવરા,
 તા. બાડમેર, જી. બાડમેર (રાજસ્થાન) અરજદાર

વિરુદ્ધ

(૧) સુશીલા શ્યામસીંગ માંડા, ઉ.વ. પુખ્ત, ધંધો-ટ્રાન્સપોર્ટ.
 રહે. મકાન નં. ૨૬૫, સેક્ટર નં. ૧૦-એ,
 ગુરુકુળ પાસે, મું. તા. ગાંધીધામ, જી. કચ્છ.
 (૨) એચ. ડી. એફ. સી. ઈર્ગો જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ કું. લી.,
 ઠે. ૩૦૩, રેમ્બ્રાડન્ટ ટાવર, બીજા માળે,
 સી. જી. રોડ, અમદાવાદ. સામાવાળાઓ

બાબત :- કામદાર વળતર અધિનિયમ, ૧૯૨૩ હેઠળ વળતર મેળવવા
બાબત...

અરજદાર તરફે વિ. વ. શ્રી. એ. સી. જોષી,
 સામાવાળા નં. ૧ ગેરહાજર.
 સામાવાળા નં. ૨ તરફે વિ. વ. શ્રી. એસ. એચ. સચદે.

-:: ઠ રા વ ::-

(૧) હાલનાં કામનાં અરજદારે સામાવાળા નં.૧ ની ફરજ દરમ્યાન થયેલ અકસ્માતનાં પરીણામે થયેલ ઈજાઓને કારણે કાયમી પ્રકારની ખોડ અંગે કર્મચારી વળતર અધિનિયમ, ૧૯૨૩ હેઠળ વળતર મેળવવા અરજી કરેલ છે અને સામાવાળાઓ પાસેથી વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોતેર હજાર આઠ પુરા), તેના ઉપર પેનલ્ટીની રકમ, ૧૮% વ્યાજ સહીત તથા હાલની અરજી ખર્ચ સામાવાળા પાસેથી વસુલ મેળવવા દાદ માંગેલ છે.

(૨) હાલનાં કામનાં અરજદારની વળતર અરજીની ટુંકમાં હકીકત છે કે, "આ કામનાં અરજદાર સામાવાળા નં.૧ નાંની માલીકીની ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ માં અકસ્માત પહેલાંથી એક વર્ષથી ડ્રાઈવર તરીકે નોકરી કરતા હતા.સામાવાળા નં.૧ નાં અરજદારને માસીક રૂ.૬,૦૦૦/- પગાર તથા દૈનિક રૂ.૧૭૫/- ભથ્થુ આપતા હતા.અમો અરજદાર સામાવાળા નં.૧ નાં કામદાર હતા.અમો અરજદાર તા.૨૫/૦૭/૨૦૧૩ નાં સામાવાળા નં.૧ નાંની માલીકીની ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ માં ડ્રાઈવર તરીકે ફરજ ઉપર હતા અને વરસાણાથી માલ ભરીને સુરત જવા નિકળેલા ત્યારે સામખીયારી પાસે આવેલ આર.ટી.ઓ. ચેક પોષ્ટ પાસે પહોંચ્યા ત્યારે આગળ જતી એક ટ્રકનાં ચાલકે કોઈપણ જાતનું સીગ્નલ આપ્યા વિના તેની ટ્રક અચાનક બ્રેક મારતા ટ્રકમાં પાછળથી અથડાઈ જવાથી હાલનો અકસ્માત થયેલ છે. આ અકસ્માતમાં ગંભીર ઈજાઓ થવાથી અમો અરજદારનો ડાબો પગ ઘુંટણ નીચેથી કાપી નાંખવામાં આવેલ છે. જે કાયમી શારીરિક ખોડમાં પરીણમેલ છે. અરજદાર આ કામનાં સામાવાળા નં.૧ નાં કાયદેસરનાં કામદાર હતા. આ કામનાં સામાવાળા નં.૧ ને અકસ્માતની જાણ છે. તેમ છતાં આ કામનાં સામાવાળા નં.૧ તથા નં.૨ નાંએ અરજદારને વળતર ચુકવવાની દરકાર ન લેતાં, અમો અરજદારે અમારા વકીલશ્રી મારફતે વળતર ચુકવવા નોટીસ કરવા છતાં આ કામના સામાવાળાઓએ કોઈ વળતર નહીં ચુકવતા હાલની અરજી કરવી પડેલ છે. આ કામનાં સામાવાળા નં.૧ નાંએ તેમની માલીકીની ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ નો વીમો આ કામનાં સામાવાળા નં.૨ પાસે ઉતરાવેલ હોઈ, અરજદારને આ કામનાં સામાવાળા નં.૨ વળતર ચુકવવા જવાબદાર છે.

અકસ્માત સમયે અરજદાર ૨૬ વર્ષની વય ધરાવતા હોઈ અને માસીક પગાર રૂ.૬,૦૦૦/- મેળવતા હોઈ, કામદાર વળતર ધારાની જોગવાઈ મુજબ ગણતરી કરતા આ કામનાં અરજદાર વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોત્તેર હજાર આઠ પુરા) તથા તેના ઉપર પેનલ્ટીની રકમ સહીત તે ઉપર ૧૮% ના ચડતા વ્યાજે અને ખર્ચની રકમ વસુલ મેળવવા અરજદાર હકકદાર હોઈ તે પ્રમાણે હુકમ કરવા વિનંતી છે. વધુમાં અકસ્માત બનાવ તા.૨૫/૦૭/૨૦૧૩ નાંરોજ નામદાર કોર્ટની હકુમતમાં બનેલ હોઈ અને આ અરજી સમય મર્યાદામાં હોઈ તેમજ આ કામના સામાવાળા નં.૧ નાં કચ્છ જીલ્લામાં રહેતા હોઈ, આ અરજી સાંભળવા અને ચલાવી નિકાલ લાવવા નામદાર કોર્ટને હકુમત પહોંચે છે. આ વળતરની અરજી સિવાય અન્ય અરજી અરજદારે કરેલ નથી.

(૩) ત્યારબાદ હાલનાં કામે સામાવાળાઓને કાઢવામાં આવેલ નોટીસ તેઓને ધોરણસર બજી ગયેલ હોવા અંગેની અસલ પોષ્ટલ એકનોલેજમેન્ટ રેકર્ડમાં રજુ છે. પરંતુ સામાવાળા નં.૧ તરફે હાજર રહી જવાબ રજુ ન થતાં અરજદારની આંક-૧૬ ની અરજી અન્વયે હુકમ કરી, સામાવાળા નં.૧ નો હાલનાં કામે જવાબ રજુ કરવનો હકક બંધ કરવામાં આવેલ છે. વધુમાં હાલનાં કામે સામાવાળા નં.૨ તેઓનાં વિ.વ.શ્રી એસ.એચ.સચદે મારફત હાજર થયેલ છે અને આંક-૨૭ થી લેખીત જવાબ રજુ કરેલ છે અને અરજદારની અરજીની હકીકતોનો પેરાવાઈઝ ઈન્કાર કરી, વધુમાં જણાવેલ છે કે, હાલનાં કામે અરજદાર તથા સામાવાળા નં.૧ નાંએ સારવાર અંગેનાં મેડીકલ પેપર્સ, એમ.એલ.સી. અને ડીસએબીલીટી સર્ટીફિકેટ, એપોઈન્ટમેન્ટ લેટર, મસ્ટર રજીસ્ટર, સેલરી રજીસ્ટર, અસલ આર.સી.બુક, ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ, પરમીટ અને ડ્રાઈવીંગ લાયસન્સ રજુ કરેલા નથી. તેથી વિરૂધ્ધનું અનુમાન કરવું જોઈએ. હાલનાં કામે રજુ એફ.આઈ.આર. જોતાં અકસ્માત અરજદારની બેદરકારીનાં કારણે થયેલ છે. આથી અમો સામાવાળા વળતર ચુકવવા જવાબદાર થતા નથી. આથી અરજદારની અરજી ખર્ચ સહીત રદ્દ ફરમાવવા વિનંતી કરેલ છે.

(૪) ત્યારબાદ હાલનાં કામે અરજદાર તરફે નીચે મુજબનાં મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ રજુ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **મૌખિક પુરાવા :-**

૧. આંક-૩૧ થી અરજદાર નરેન્દ્ર ચેતનારામ ચૌધરીનું પુરાવાનું સોગંદનામું.
૨. આંક-૩૬ થી અરજદારનાં સાહેદ ડો. અભિનવ કોટકનું પુરાવાનું સોગંદનામું.

➤ **દસ્તાવેજી પુરાવા :-**

અનુ. નં.	વિગત	આંક/ માર્ક
1.	અરજદારનાં ડ્રાઈવીંગ લાયસન્સની ઝેરોક્ષ નકલ.	૭/૪
2.	ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની આર.સી.બુકની ઝેરોક્ષ નકલ.	૭/૭
3.	ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની વીમા પોલીસીની ઝેરોક્ષ નકલ.	૭/૮
4.	સીવીલ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ દ્વારા આપવામાં આવેલ ઈન્જરી સર્ટીફિકેટની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૫
5.	સીવીલ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ દ્વારા આપવામાં આવેલ ડીસ્ચાર્જ કાર્ડની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૬
6.	અરજદારનાં આધારકાર્ડની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૯
7.	અરજદારનાં પાનકાર્ડની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૧૦
8.	ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની ફીટનેશ સર્ટીફિકેટની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૧૪
9.	ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની પરમીટની ઝેરોક્ષ નકલ.	૩૨/૧૫
10.	અકસ્માત બનાવની ચાર્જશીટની ખરી નકલ.	૩૮
11.	અકસ્માત બનાવની એફ.આઈ.આર.ની ખરી નકલ.	૩૯
12.	અકસ્માત બનાવની સ્થાનિક પંચનામાની ખરી નકલ.	૪૦
13.	વાગળ વેલ્ફેર હોસ્પિટલ, ભચાઉ દ્વારા આપવામાં આવેલ એમ.એલ.સી.ની ખરી નકલ.	૪૧
14.	ડો. અભિનવ કોટક દ્વારા આપવામાં આવેલ અરજદારની કાયમી ખોડનું પ્રમાણપત્ર અસલ.	૪૨
15.	અરજદારની ઈજા અંગેનાં તાજેતરનાં ફોટો અસલ.	૪૩
16.	સામાવાળાને આપવામાં આવેલ લીગલ નોટીસની ઓફીસ કોપી.	૪૪
17.	સદર નોટીસ રજી.એ.ડી. કર્યાની પાવતી અસલ નંગ-૦૨.	૪૫
18.	સદર નોટીસ સામાવાળાઓને મળ્યા અંગેની એકનોલેજમેન્ટ પાવતી અસલ.	૪૬

(ત્યારબાદ અરજદાર તરફે વધુ પુરાવો રજુ કરવા માંગતા ન હોય,તે અંગેની આંક-૪૭ થી કલોઝીંગ પુરશીશ રજુ થયેલ છે. જે ધ્યાને લઈ અરજદારનો હાલનાં કામે પુરાવા રજુ કરવાનો હકક

બંધ કરવામાં આવેલ છે.)

(૫) ત્યારબાદ હાલનાં કામે સામાવાળા નં.૨ તર્ફે નીચે મુજબનાં દસ્તાવેજી પુરાવાઓ રજુ કરવામાં આવેલ છે.

➤ દસ્તાવેજી પુરાવા :-

અનુ. નં.	વિગત	આંક/ માર્ક
1.	ટૂક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની વીમા પોલીસીની સર્ટીફિકેટ નકલ.	૪૯

(સામાવાળા નં.૨ તર્ફે વધુ પુરાવો રજુ કરવા માંગતા ન હોય,તે અંગેની આંક-૫૦ થી કલોઝીંગ પુરશીશ રજુ થયેલ છે. જે ધ્યાને લઈ સામાવાળા નં.૨ નો હાલનાં કામે પુરાવા રજુ કરવાનો હકક બંધ કરવામાં આવેલ છે.)

(૬) ત્યારબાદ હાલનાં કામે અરજદારના વિ.વ.શ્રી. વી.એસ.વરચંદનાઓની મૌખિક દલીલો સાંભળવામાં આવેલ છે. સદર દલીલમાં અરજદારની વળતર અરજીની હકીકતોનું પુનઃરાવર્તન કરી વધુમાં જણાવેલ છે કે, હાલનાં કામે અરજદારોએ અરજીની હકીકત પુરાવાથી પુરવાર કરેલ હોઈ અરજદારની હાલની વળતર અરજી મંજૂર કરવા વિનંતી કરેલ છે.

(૭) ત્યારબાદ હાલનાં કામે સામાવાળા નં.૨ તર્ફે વિ.વ.શ્રી. એસ.એચ.સચદેવનાંઓની મૌખિક દલીલો સાંભળવામાં આવેલ છે. સદર દલીલમાં પોતાના જવાબની હકીકતોને વળગી રહેલ છે અને જણાવેલ છે કે, હાલનાં કામે અકસ્માત અરજદારની બેદરકારીનાં કારણે બનેલ હોઈ, હાલનાં અરજદારને વળતર, વ્યાજ કે પેનલ્ટીની રકમ ચુકવવા અમો સામાવાળા નં.૨ જવાબદાર થતા ન હોઈ, અરજદારની હાલની વળતર અરજી નામંજૂર કરવા વિનંતી કરેલ છે.

(૮) ઉપરોક્ત હકીકતે સદરહું કેસનાં ન્યાયીક નિર્ણય અર્થે આંક-૨૮ થી નીચે મુજબનાં મુદ્દાઓ કાઢવામાં આવેલ છે.

-:: મુદ્દાઓ ::-

- (1) શું અરજદાર સાબીત કરે છે કે તેઓ સામાવાળા નં.૧ ના કામદાર થાય છે ?
- (2) શું અરજદાર સાબીત કરે છે કે તેઓને સામાવાળા નં.૧ ની નોકરી અને ફરજ બજાવતા દરમ્યાન અકસ્માત થયેલ છે ? જો હા તો અકસ્માતના કારણે કેટલા ટકા ખોડ રહી જવા પામેલ છે ? અને શું રહી ગયેલ ખોડના કારણે ૧૦૦% કમાવવાની અને કામ કરવાની શક્તિમાં ઘટાડો થયેલ છે ?

- (3) શું અરજદાર સાબીત કરે છે કે, અકસ્માત સમયે તેઓની ઉંમર ૨૨ વર્ષ હતી અને તેઓ માસીક રૂ.૬,૦૦૦/- પગાર તથા રૂ.૧૭૫/- દૈનિક ભથ્થા પેટે મેળવતા હતા?
- (4) શું અરજદાર સાબીત કરે છે કે, સામાવાળાઓ અરજદારને વળતરની રકમ ચુકવવા જવાબદાર થાય છે ? જો હા તો કેટલી રકમ ? તેમજ સામાવાળાઓની શું જવાબદારી થાય છે ?
- (5) શું અરજદાર સાબીત કરે છે કે, સામાવાળાઓએ અરજદારને વળતરની રકમ ચુકવવામાં બેદરકારી દાખવેલ છે ? જો હા તો શું તેઓ પેનલ્ટી અને વ્યાજ ચુકવવા જવાબદાર થાય છે ?
- (6) શું અરજદાર હાલની અરજીના પેરા-૦૮ માં માંગ્યા મુજબની દાદ મેળવવા હકકદાર છે ?
- (7) શું આખરી હુકમ ?

(૯) ઉપરોક્ત મુદાઓનાં મારા નિર્ણયો હવે પછી જણાવેલ કારણો અનુસાર નીચે મુજબ છે.

- (1) હકારમાં.
- (2) અંશતઃ હકારમાં. કાયમી ખોડ ૨૮%, કમાવાની શક્તિમાં ઘટાડો ૧૦૦%.
- (3) અકસ્માત સમયે અરજદારની ઉંમર ૨૬ વર્ષ અને માસીક પગાર રૂ.૬,૦૦૦/- ઠરાવવામાં આવે છે.
- (4) સામાવાળા નં.૨ વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- ચુકવવા જવાબદાર થાય છે.
- (5) સામાવાળા નં.૨ વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- અકસ્માત તારીખથી ૧૨% વ્યાજ સહિત ચુકવવા જવાબદાર થાય છે.
- (6) સામાવાળા નં.૨ વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- અકસ્માત તારીખથી ૧૨% વ્યાજ સહિત ચુકવવા જવાબદાર થાય છે. સામાવાળા નં.૧ માલીકવળતરની રકમ ઉપર ૫૦% પેનલ્ટી ચુકવવા જવાબદાર થાય છે.
- (7) આખરી હુકમ મુજબ.

-:: કારણો ::-

(૧૦) મુદ્દા નં.૧ તથા નં.૨ ::- મુદ્દા નં.૧ તથા નં.૨ ની હકીકતો એકબીજાં સાથે સંકળાયેલ હોય, હાલનાં કામે હકીકતોનું પુનરાવર્તન ન થાય તે સારું મુદ્દા નં.૧ તથા નં.૨ ની ચર્ચા એક સાથે નીચે મુજબ કરવામાં આવેલ છે અને સંયુક્ત તારણ આપવામાં આવેલ છે.

(૧૦.૧) સદર કામે અરજદાર તથા સામાવાળા તર્ફે રજુ થયેલ પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કરતા પહેલાં પ્રથમ વર્કમેન્સ કોમ્પેનસેશન એક્ટ, ૧૯૨૩ નાં પ્રકરણ-૨ માં કરવામાં આવેલ જોગવાઈને ધ્યાને લેવામાં આવે તો તે કેટલાક ચોક્કસ વર્ગનાં માલીકો તેમના

કામદારોને સંસ્થામાં કામ કરતા દરમ્યાન થયેલ અકસ્માત ઇજાનાં કારણે આવતી કાયમી આં શીક કે પુરેપુરી અશક્તતા કે ઇજાનાં કારણે થતાં અકસ્માત મૃત્યુનાં કિસ્સામાં શ્રમયોગી કે તેનાં આશ્રિતોને વળતર ચુકવી આપે તે સુનિશ્ચિત કરવાનાં હેતુથી રચાવામાં આવેલ છે. તે સંજોગોમાં અરજદાર ઉપર સૌપ્રથમ એ હકકીત સાબીત કરવાની જવાબદારી રહેલ છે કે, અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચે કામદાર-માલીકનો સંબંધ છે. વધુમાં અરજદારનું અવસાન પોતાની ફરજ દરમ્યાન અને ફરજનાં ભાગે કરવામાં આવેલ કામગીરી દરમ્યાન થયેલ છે. વધુમાં વર્કમેન્સ કોમ્પેનસેશન એક્ટ, ૧૯૨૩ માં ક્યાંય અકસ્માત શબ્દની વ્યાખ્યા આપવામાં આવેલ નથી. તેમજ કામદાર રાજ્ય વીમા અધિનિયમમાં પણ તેની વ્યાખ્યા નથી. પરંતુ અકસ્માતનો ડિક્શનરી અર્થ એ થાય કે "કાંઈ પણ જાણ થયા વિના અણધાર્યો બનાવ."

(૧૦.૨) હાલનાં કામનાં અરજદારે પોતાની વળતર અરજીમાં જણાવેલ છે કે, "અરજદાર સામાવાળા નં.૧ નાંની માલીકીની ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ માં અકસ્માત પહેલાંથી એક વર્ષથી ડ્રાઈવર તરીકે નોકરી કરતા હતા.સામાવાળા નં.૧ નાં અરજદારને માસીક રૂ.૬,૦૦૦/- પગાર તથા દૈનિક રૂ.૧૭૫/- ભથ્થુ આપતા હતા.અમો અરજદાર સામાવાળા નં.૧ નાં કામદાર હતા.અમો અરજદાર તા.૨૫/૦૭/૨૦૧૩ નાં સામાવાળા નં.૧ નાંની માલીકીની ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ માં ડ્રાઈવર તરીકે ફરજ ઉપર હતા અને વરસાણાથી માલ ભરીને સુરત જવા નિકળેલા ત્યારે સામખીયારી પાસે આવેલ આર.ટી.ઓ. ચેક પોષ્ટ પાસે પહોંચ્યા ત્યારે આગળ જતી એક ટ્રકનાં ચાલકે કોઈપણ જાતનું સીગ્નલ આપ્યા વિના તેની ટ્રક અચાનક બ્રેક મારતા ટ્રકમાં પાછળથી અથડાઈ જવાથી હાલનો અકસ્માત થયેલ છે. આ અકસ્માતમાં ગંભીર ઇજાઓ થવાથી અમો અરજદારનો ડાબો પગ ઘુંટણ નીચેથી કાપી નાંખવામાં આવેલ છે. જે કાયમી શારીરિક ખોડમાં પરીણમેલ છે." અરજદારની અરજીની સદર હકીકતનું ખંડન કરવા સારું સામાવાળા નં .૧ તરફે હાજર રહી જવાબ રજુ કરેલ નથી. વધુમાં સામાવાળા નં.૨ તરફે હાજર રહી જવાબ રજુ કરેલ છે અને અરજદારની અરજીની સદર હકીકતોનો ઇન્કાર કરેલ છે. વધુમાં અરજદાર તરફે હાલનાં કામે આંક-૩૧ થી પુરાવાનું સોગંદનામું રજુ કરેલ છે. સદર સોગંદનામા લગત અરજદારની સામાવાળા નં.૨ નાં વિ.વ.શ્રી. દ્વારા ઉલટતપાસ કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ વિરૂધ્ધની હકીકત રેકર્ડ ઉપર લાવવામાં સફળ રહેલ નથી.

(૧૦.૩) વધુમાં અરજદાર તર્ફે સદર હકીકત પુરવાર કરવા સારું આંક-૩૮ થી ચાર્જશીટની ખરી નકલ, આંક-૩૯ થી એફ.આઈ.આર.ની ખરી નકલ, આંક-૪૦ થી સ્થાનિક પંચનામાની નકલ, આંક-૪૧ થી અરજદારનાં એમ.એલ.સી.ની ખરી નકલ રજુ કરેલ છે. સદર દસ્તાવેજી પુરાવા પૈકી રજુ એફ.આઈ.આર.ની નકલ ધ્યાને લેતાં સદર ફરીયાદ શ્યામસિંગ રામચંદ માંડા એટલે આ કામના સામાવાળા નં.૧ માલીકનાંઓએ લખાવેલ છે. જે વંચાણે લેતાં અરજદારની અરજીની હકીકતોને સ્પષ્ટપણે સમર્થન મળે છે. વધુમાં હાલના કામના સામાવાળા નં.૧ કે જેઓ અરજદારને કામે રાખનાર માલીક છે તેઓએ જાતે પોલીસ સમક્ષ ફરીયાદ લખાવેલ છે. આથી આ કામના અરજદારને સામાવાળા નં.૧ ની ફરજ બજાવતા દરમ્યાન અકસ્માત થયેલ હોવાનું પુરવાર થાય છે. આથી આ કામે રજુ થયેલ મૌખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવા વંચાણે લેતાં , આ કામનાં અરજદાર સામાવાળા નં.૧ ની ટૂક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ માં ડ્રાઈવર તરીકે ફરજ બજાવતા હોવાનું અને સામાવાળા નં.૧ નાં કામદાર હોવાનું અને અરજદારને સામાવાળા નં.૧ ને ત્યાં ફરજ બજાવતા સમયે અકસ્માત થયેલ હોવાનું પુરવાર થાય છે અને તેથી આ કાયદાની કલમ-૨(એન) મુજબ અરજદાર સામાવાળા નં.૧ નાં કામદાર હતા અને સામાવાળા નં.૧ આ કાયદાની કલમ-૨(૧)(ઈ) મુજબ માલીક હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે. તેમજ અરજદારને સામાવાળાની નોકરી દરમ્યાન, નોકરીની ફરજ બજાવતા દરમ્યાન અકસ્માત થવા પામેલ છે અને અકસ્માતમાં ગંભીર ફ્રેક્ચર થયેલ હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૦.૪) વધુમાં અરજદારને સામાવાળાની ફરજ દરમ્યાન અકસ્માત થયેલ છે તે હકીકત પુરવાર થાય છે પરંતુ અકસ્માતના કારણે અરજદારને કાયમી ખોડ રહી જવા પામેલ છે કે કેમ ? તે બાબતે પુરાવો જોઈએ તો, અરજદાર તર્ફે આંક-૪૨ થી ડો. અભિનવ કોટકનાં ઓએ આપેલ કાયમી ખોડનું અસલ પ્રમાણપત્ર રજુ થયેલ છે. તે વંચાણે લેતાં તેમાં અરજદારનાં ડાબા પગમાં કાયમી શારીરિક ખોડ ૧૦૦% (Body as a whole) અને જમણા પગમાં ૨૮% ખોડ રહી ગયેલ હોવાનું જણાવેલ છે. અરજદાર તર્ફે સદર હકીકત પુરવાર કરવા આ કામે આંક-૩૬ થી ડોક્ટરશ્રીને સોગંદ ઉપર તપાસેલ છે. હાલનાં કામે અરજદારનાં સદર સાહેદની સામાવાળા નં.૨ નાંઓ દ્વારા ઉલટ તપાસ કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ તેમાં વિરૂધ્ધની હકીકત રેકર્ડ ઉપર આવેલ નથી.

(૧૦.૫) હાલનાં તબક્કે સામાવાળા નં.૨ વીમા કંપની તર્ફે તેમનાં વિ.વ.શ્રી દ્વારા દલીલ

કરવામાં આવેલ છે કે, મેડીકલ સર્ટીફિકેટમાં જણાવેલ શારીરિક ખોડ વળતરની ગણતરી કરવા માટે એમ.એ.સી.પી.ની જેમ બોડી એઝ અ હોલ અડધી ગણીને ધ્યાને લેવી જોઈએ. સદર દલીલને નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટનાં ન્યુ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કું. લી. વિ. જોડલા પાંચાજી જેઠવા અને બીજાંનાં ચુકાદામાં પેરા-૨૩ ઇંક્શનલ ડિસએબીલીટી હોય, ત્યારે તેને બોડી એઝ અ હોલ ગણીને ઘટાડી શકાય નહીં તેમ ઠરાવવામાં આવેલ છે. વધુમાં સદર ચુકાદામાં પ્રસ્થાપીત કરેલ છે કે,

16. A three-Judge Bench of this Court in Raj Kumar Vs. Ajay Kumar and Another categorically assessed the assessment of future loss of earnings due to permanent disability. The operative portion of the judgment reads as under: -

“9. The percentage of permanent disability is expressed by the Doctors with reference to the whole body, or more often than not, with reference to a particular limb. When a disability certificate states that the injured has suffered permanent disability to an extent of 45% of the left lower limb, it is not the same as 45% permanent disability with reference to the whole body. The extent of disability of a limb (or part of the body) expressed in terms of a percentage of the total functions of that limb, obviously cannot be assumed to be the extent of disability of the whole body. If there is 60% permanent disability of the right hand and 80% permanent disability of left leg, it does not mean that the extent of permanent disability with reference to the whole body is 140% (that is 80% plus 60%). If different parts of the body have suffered different percentages of disabilities, the sum total thereof expressed in terms of the permanent disability with reference to the whole body, cannot obviously exceed 100%.

10. Where the claimant suffers a permanent disability as a result of injuries, the assessment of compensation under the head of loss of future earnings, would depend upon the effect and impact of such permanent disability on his earning capacity. The Tribunal should not mechanically apply the percentage of permanent disability as the percentage of economic loss or loss of earning capacity. In most of the cases, the percentage of economic loss, that is, percentage of loss of earning capacity, arising from a permanent disability will be different from the percentage of permanent disability. Some Tribunals wrongly assume that in all cases, a particular extent (percentage) of permanent disability would result in a corresponding loss of earning capacity, and consequently, if the evidence produced show 45% as the permanent disability, will hold that there is 45% loss of future earning capacity. In most of the cases, equating the extent (percentage) of loss of earning capacity to the extent (percentage) of permanent disability will result in award of either too low or too high a compensation.

11. What requires to be assessed by the Tribunal is the effect of the permanently disability on the earning capacity of the injured; and after assessing the loss of earning capacity in terms of a percentage of the income, it has to be quantified in terms of money, to arrive at the future loss of earnings (by applying the standard multiplier method used to determine loss of dependency). We may however note that in some cases, on appreciation of evidence

and assessment, the Tribunal may find that percentage of loss of earning capacity as a result of the permanent disability, is approximately the same as the percentage of permanent disability in which case, of course, the Tribunal will adopt the said percentage for determination of compensation.

12. Therefore, the Tribunal has to first decide whether there is any permanent disability and if so the extent of such permanent disability. This means that the tribunal should consider and decide with reference to the evidence: (i) whether the disablement is permanent or temporary; (ii) if the disablement is permanent, whether it is permanent total disablement or permanent partial disablement, (iii) if the disablement percentage is expressed with reference to any specific limb, then the effect of such disablement of the limb on the functioning of the entire body, that is the permanent disability suffered by the person. If the Tribunal concludes that there is no permanent disability then there is no question of proceeding further and determining the loss of future earning capacity. But if the Tribunal concludes that there is permanent disability then it will proceed to ascertain its extent. After the Tribunal ascertains the actual extent of permanent disability of the claimant based on the medical evidence, it has to determine whether such permanent disability has affected or will affect his earning capacity.

13. Ascertainment of the effect of the permanent disability on the actual earning capacity involves three steps. The Tribunal has to first ascertain what activities the claimant could carry on in spite of the permanent disability and what he could not do as a result of the permanent ability (this is also relevant for awarding compensation under the head of loss of amenities of life). The second step is to ascertain his avocation, profession and nature of work before the accident, as also his age. The third step is to find out whether (i) the claimant is totally disabled from earning any kind of livelihood, or (ii) whether in spite of the permanent disability, the claimant could still effectively carry on the activities and functions, which he was earlier carrying on, or (iii) whether he was prevented or restricted from discharging his previous activities and functions, but could carry on some other or lesser scale of activities and functions so that he continues to earn or can continue to earn his livelihood.

14. For example, if the left hand of a claimant is amputated, the permanent physical or functional disablement may be assessed around 60%. If the claimant was a driver or a carpenter, the actual loss of earning capacity may virtually be hundred percent, if he is neither able to drive or do carpentry. On the other hand, if the claimant was a clerk in government service, the loss of his left hand may not result in loss of employment and he may still be continued as a clerk as he could perform his clerical functions; and in that event the loss of earning capacity will not be 100% as in the case of a driver or carpenter, nor 60% which is the actual physical disability, but far less. In fact, there may not be any need to award any compensation under the head of 'loss of future earnings', if the claimant continues in government service, though he may be awarded compensation under the head of loss of amenities as a consequence of losing his hand. Sometimes the injured claimant may be continued in service, but may not found suitable for discharging the duties attached to the post or job which he was earlier holding, on account of his disability, and may therefore be shifted to some other suitable but lesser post with lesser emoluments, in which case there should be a limited award under the head of loss of future earning capacity, taking note of the reduced earning capacity."

21. Similarly, in the case of K.Janardhan Vs. United India Insurance Co. Ltd. & Anr.2, this Court held that :- "The loss of earning capacity in the case of tanker driver who had met with an accident, and lost one of his legs due to amputation. The

commissioner for Workment's Compensation assessed the functional disability of the tanker driver as 100 % and awarded compensation on that basis. The High Court, however, referred to Schedule 1 to the Workmen's Compensation Act, 1923, and held that loss of a leg on amputation resulted in only 60% loss of earning capacity. This Court set aside the judgment of the High Court, and held that since the workman could no longer earn his living as a tanker driver due to loss of one leg, the functional disability had to be assessed as 100%."

22. This Court in the case of S. Suresh Vs. Oriental Insurance Co. Ltd.& Anr.3, held that :- "9. We are of the opinion that on account of amputation of his right leg below knee, he is rendered unfit for the work of a driver, which he was performing at the time of the accident resulting in the said disablement. Therefore, he has 2 (2008) 8 SCC 518 3 (2010) 13 SCC 777 16 lost 100% of his earning capacity as a lorry driver, more so, when he is disqualified from even getting a driving licence under the Motor Vehicles Act, 1988."

(૧૦.૬) ઉપરોક્ત ચર્ચાને અંતે હાલનાં કામે અરજદારને થયેલ ઈજા એ શિડયુલ ઈન્જરી છે અને શિડયુલ ઈન્જરી હોય, તે સંજોગોમા ડોક્ટરશ્રી દ્વારા હાલનાં કામે આંક-૩૬ થી રજુ અરજદારનાં ખોડ અંગેનાં સર્ટીફિકેટમાં અક્સ્માતમાં થયેલ ઈજાનાં કારણે અરજદારને ડાબા પગમાં કાયમી ખોડ ૧૦૦% અને ડાબા પગમાં ૨૮% ખોડ રહી ગયેલ હોવાનું જણાવેલ છે અને સામાવાળા નં.૨ તર્ફે તેઓની કરવામાં આવેલ લંબાણપૂર્વકની ઉલટ તપાસમાં એ હકીકત જણાવેલ છે કે, "હાલનાં અરજદારને રહી ગયેલ ડાબા પગે ૧૦૦% ખોડ મુજબ બોડી એઝ એ હોલ ૪૦% તથા ડાબા પગે ૨૮% ખોડ મુજબ બોડી એઝ એ હોલ ૧૨% ખોડ તથા રહી ગયેલ હોવાનું ગણી શકાય." વધુમાં સદર હકીકતે ડોક્ટરશ્રી દ્વારા આપવામાં આવેલ ખોડ અંગેનાં સર્ટીફિકેટમાં જણાવેલ છે કે, "વધુમાં સદર સાહેદે પોતાના આંક-૩૬ ના સોગંદનામાના પેરા નં. ૪ માં જણાવેલ છે કે, "Patient cannot do any heavy type of work. Pre-injury work, Driver, Post-injury, work-Nothing." આમ, ડોક્ટરશ્રીનો અભિપ્રાયએ નિષ્ણાંતનો અભિપ્રાય છે. વધુમાં વર્કમેન્સ કોમ્પેન્સેશન એક્ટ, ૧૯૨૩ નાં શીડયુલ-૧, અનુક્રમ નં.૧૧ ઉપરોક્ત જણાવેલ ઈજાનાં સંદર્ભમાં લોસ ઓફ અર્નીંગ કેપીસીટી ૫૦% દર્શાવેલ છે. પરંતુ હાલનાં કામે અરજીની તથા ખોડ અંગેનાં સર્ટીફિકેટ હકીકત વંચાણે લેતાં અરજદાર અક્સ્માત સમયે ડ્રાઈવર તરીકે નોકરી કરતા હતા અને અક્સ્માત બાદ તેઓ તેમની સદર કાર્ય કરવાની ક્ષમતા ગુમાવેલ છે અને ડ્રાઈવર તરીકેની કામગીરી કરવા સંપૂર્ણપણે અસક્ષમ બનેલ છે. આમ, અરજદારને ડાબા પગમાં કાયમી ખોડ ૧૦૦% અને જમણા પગમાં ૨૮% તથા અરજદારની કમાવાની શક્તિમાં ૧૦૦% ઘટાડો થયેલ હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે. જેથી મુદ્દા નં

.૧ તથા નં.૨ નો જવાબ હકારમાં ઉપરોક્ત ચર્ચા મુજબ આપવામાં આવે છે.

(૧૧) મુદ્દા નં.૩ ::-

(૧૧.૧) અકસ્માત સમયે અરજદારની ઉંમર અંગે અરજદાર તર્ફે માર્ક-૭/૪ થી અરજદારનાં ડ્રાઈવીંગ લાયસન્સની ઝેરોક્ષ નકલ તેમજ માર્ક-૩૨/૯ થી અરજદારનાં આધાર કાર્ડની ઝેરોક્ષ નકલ રજુ કરેલ છે. સદર રજુ થયેલ પુરાવા વંચાણે લેતાં તેમાં હાલનાં અરજદારની જન્મ તા. ૨૧/૦૬/૧૯૮૭ દર્શાવેલ છે અને હાલનાં કામે અકસ્માતનો બનાવ તા.૨૫/૦૭/૨૦૧૩ નાં રોજ બનવા પામેલ છે. જેથી અકસ્માત સમયે અરજદારની ઉંમર ૨૬ વર્ષની હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૧.૨) હાલનાં કામે અરજદારે વળતર અરજીમાં સામાવાળા નં.૧ માસીક પગાર રૂ.૬,૦૦૦/- તથા દૈનિક રૂ.૧૭૫/- ભથ્થુ આપતા હોવાનું જણાવેલ છે. તે મુજબ અરજદારનો માસીક પગાર રૂ.૧૧,૨૫૦/- હોવાનું જણાવેલ છે. સામાવાળા નં.૧ તર્ફે હાજર રહી જવાબ રજુ કરેલ નથી કે અરજદારનાં પગાર બાબતે વિરૂધ્ધનો કોઈ પુરાવો રજુ કરેલ નથી. સામાવાળા નં.૨ તર્ફે જવાબ રજુ કરી અરજદારની આ હકીકતોનો ઈન્કાર કરેલ છે. પરંતુ તે અંગે પુરાવો રજુ કરવામાં આવેલ નથી કે વિરૂધ્ધની હકીકત રેકર્ડ ઉપર આવેલ નથી. સામાવાળા નં.૧ તથા નં.૨ ના વિ.વ.શ્રી.ઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં વિરૂધ્ધની હકીકત રેકર્ડ ઉપર આવેલ નથી. વધુમાં અરજદાર તર્ફે પણ પગાર અંગે કોઈ સ્પષ્ટ પુરાવો રજુ થયેલ નથી. આ સંજોગોમાં શ્રમ અને રોજગાર મંત્રાલયનું તા.૦૧/૦૬/૨૦૧૦ નું નોટીફિકેશન વંચાણે લેતાં ઉપરોક્ત સંજોગોમાં કલમ-૪ સ્પષ્ટીકરણ-૨ માં વધુમાં વધુ રૂ.૮,૦૦૦/- પગાર ગણવો કે તેથી ઓછો. વધુમાં હાલનાં કામે અરજદાર દ્વારા તેઓની વળતર અરજીમાં પોતાનો માસીક પગાર રૂ.૬,૦૦૦/- જણાવેલ છે. તે સંજોગોમાં અરજદારનો માસીક પગાર રૂ.૬,૦૦૦/- હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે. જેથી મુદ્દા નં.૩ નો જવાબ ઉપરોક્ત ચર્ચા મુજબ આપવામાં આવે છે.

(૧૨) **મુદ્દા નં.૪ થી નં.૬ ::-** મુદ્દા નં. ૪ થી નં.૬ ની હકીકતો એકબીજાં સાથે સંકળાયેલ હોય, હાલનાં કામે હકીકતોનું પુનરાવર્તન ન થાય તે સારું મુદ્દા નં.૪ થી નં.૬ ની ચર્ચા એક સાથે નીચે મુજબ કરવામાં આવેલ છે અને સંયુક્ત તારણ આપવામાં આવેલ છે.

(૧૨.૧) હાલનાં કામે મુદ્દા નં.૪ થી નં.૬ અંગે જોતા જ્યારે નોકર-માલીકનાં સંબંધો સામાવાળા નં.૧ સાથે પુરવાર થયેલ હોય તથા અકસ્માત ફરજનાં સમય દરમ્યાન અને ફરજના ભાગરૂપે કામ કરતા થયેલ હોય તથા તેમાં અરજદારને ઈજા થયેલ હોય અને કાયમી ખોડ રહી ગયેલ હોય ત્યારે સામાવાળાઓ પાસેથી કર્મચારી વળતર ધારાની જોગવાઈઓ મુજબ અરજદારો વળતર મેળવવા હકકદાર થતા હોવાનું પુરવાર થાય છે. હાલનાં કામે સામાવાળા નં .૨ તર્ફે આંક-૪૯ થી વાહન ટ્રક નં.જી.જે.૧૨ એ.ડબલ્યુ.૦૯૪૩ ની વીમા પોલીસીની નકલ રજુ થયેલ છે. સદર પોલીસી વંચાણે લેતા તેમાં ઈન્સ્યોર્ડ તરીકે સુશીલા શ્યામસિંગ માંડા એટલે આ કામનાં સામાવાળા નં.૧ માલીકનું નામ છે. સદર પોલીસી પીરીયડ તા.૦૬/૦૮/૨૦૧૨ થી તા.૦૫/૦૮/૨૦૧૩ નાં રોજનો દર્શાવેલ છે. હાલનાં કામે અકસ્માત બનાવ તા.૨૫/૦૭/૨૦૧૩ નાં રોજ બનવા પામેલ છે. આમ, સદર હકીકતને ધ્યાને લેતાં પોલીસી પીરીયડમાં બનાવ કવર થાય છે. જેથી અરજદાર સામાવાળા નં.૨ વીમા કંપની પાસેથી વળતર મેળવવા હકકદાર હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૨.૨) વધુમાં અકસ્માતના સમયે આ કાયદાની જોગવાઈ જોતાં અરજદારની ઉંમર ૨૬ વર્ષ, માસીક આવક રૂ.૬,૦૦૦/- ઠરાવવામાં આવેલ છે. કર્મચારી વળતર અધિનિયમની કલમ-૪ મુજબ વળતરની ગણતરી જોઈએ તો, અકસ્માતમાં થયેલ ઈજાનાં કિસ્સામાં માસીક આવકનાં ૬૦% એટલે કે રૂ.૩,૬૦૦/-, રીલેવન્ટ ફેક્ટર અનુસુચિ-૪, કલમ-૪, ૨૬ વર્ષની ઉંમર સંબંધિત અવયવ ૨૧૫.૨૮ સાથે ગુણતા રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોત્તેર હજાર આઠ પુરા) અરજદાર સામાવાળા નં.૨ વીમા કંપની પાસેથી વળતર તરીકે મેળવવા હકકદાર હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૨.૩) ઉપરોક્ત મુદ્દાની ચર્ચા કર્યા અનુસાર અરજદારને અકસ્માત ફરજનાં સમય દરમ્યાન અને ફરજના ભાગરૂપે કામ કરતા થયેલ હોય તથા તેમાં અરજદારને ઈજા થયેલ હોય અને કાયમી ખોડ રહી ગયેલ હોવા અંગેની હકીકત પુરવાર થયેલ હોય, અરજદાર વળતર મેળવવા હકકદાર હોવાનું પુરવાર થાય છે. હાલનાં કામે બંને સામાવાળાઓ તર્ફે કોઈ વળતરની રકમ જમા કરાવેલ નથી. અરજીની નોટીશ બજી ગયા બાદ પણ તેઓ તર્ફે કોઈ વળતરની રકમ જમા કરાવેલ નથી. ત્યારે સ્પષ્ટપણે એ હકીકત રેકર્ડ ઉપર પુરવાર થાય છે કે, સામાવાળાઓ દ્વારા અરજદારને વળતરની રકમ ચુકવવામાં તેઓ બેદરકાર રહેલ હોવાનું પુરવાર થાય છે. જેથી પેનલ્ટીની રકમ

અંગે કર્મચારી વળતર અધિનિયમની જોગવાઈ જોતાં વીમા કંપની જવાબદાર થતી નથી. વળતરની રકમ જમા કરાવવા કાયદાનાં પ્રસ્થાપિત સીધાંત ધ્યાને લેતાં સામાવાળા નં.૧ એ વળતર જમા કરાવવું જોઈએ જે જમા કરાવેલ ન હોય પેનલ્ટી ચુકવવા તેઓ જવાબદાર ઠરે છે. જ્યારે વળતરની કોઈ રકમ જમા કરાવેલ ન હોય ત્યારે કર્મચારી વળતર અધિનિયમની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેતાં વળતર ચુકવવાનું થાય ત્યારથી એક માસ બાદથી વ્યાજની પણ જવાબદારી બને છે. હાલના કામે મોટર વ્હીકલ એક્ટ અંતર્ગતની પોલીસી હોય, તે સંજોગોમાં નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટનાં ૧૯૯૮ એસીજે પાના નં.૧ વેદપ્રકાશ ગર્ગ વિ. પ્રેમાદેવી માં પ્રસ્થાપિત સીધાંતો ધ્યાને લેતાં વ્યાજ અંગે વીમા કંપનીની જવાબદારી ઠરાવી શકાય. જેથી ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાને લેતા વીમા કંપની વ્યાજ ચુકવવા જવાબદાર ઠરે છે. જેથી અરજદાર સામાવાળા વીમા કંપની પાસેથી વ્યાજ મેળવવા હકકદાર હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૨.૪) વધુમાં વ્યાજ અંગે કર્મચારી વળતર અધિનિયમની જોગવાઈઓમાં ૧૨% સુધીનાં વ્યાજની જોગવાઈઓ કરવામાં આવેલ છે. જે હકીકત ધ્યાને લેતાં તથા હાલનાં તબક્કે નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટે પી. મીનારાજ વિ. પી. અદિગરુસ્વામી અને બીજાનાં, ૨૦૨૨ એ.સી.જે. પેજ નં.૧૦૦૧, ધી ઓરીએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લી. વિ. સી.બી. જયોર્જ નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટે ૨૦૧૨(૩) જી.એલ.એચ. ૩૪૪, શોભા વિ. ચેરમેન, વિઠ્ઠલરાવ શિન્દે સહકારી સાખર કારખાના લીમીટેડ એ.આઈ.આર. ૨૦૨૨ એસ.સી. પેજ નં.૧૪૧૦ નાં ચુકાદાઓમાં તથા નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા ઓરીયન્ટલ ઇન્સ્યુરન્સ કું. લી. વિ. ગુલાબભાઈ બાબુભાઈનાં વારસોના ચુકાદામાં સ્પષ્ટપણે જણાવેલ છે કે, વ્યાજની જવાબદારી કમિશનર એવોર્ડ કરે તે તારીખથી નહીં પણ અકસ્માત થયા તારીખથી થાય તેમ ઠરાવવામાં આવેલ છે.

વધુમાં નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટે ટી. સી. સેલજા વિ. ઓરીએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કું. લી. અને બીજાંઓ ૨૦૧૪ એ.સી.જે. પાના નં.૪૮૦ નાં ચુકાદામાં, સીવીલ અપીલ નં. ૬૬૧૪/૨૦૨૧ અને સીવીલ અપીલ નં. ૧૮૬૦/૨૦૨૨ નાં ચુકાદામાં અકસ્માત ઇજા તારીખથી ૧૨% વ્યાજનો હુકમ કરેલ છે. તેમજ ૨૦૦૯(૩) સી.એલ.આર. પાના નં.૭૪૧ નામદાર કલકત્તા હાઈકોર્ટનો સરબેશ્વર ભીમલાઈ બાપી ભીમલાઈ વિ. અરધેન્દુકુમાર રોય અને બીજાં ઓનાં ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત સીધાંતોને ધ્યાને લેતાં સ્પષ્ટપણે ૧૨% સુધીનું સાદું વ્યાજ ચુકવવા અંગેનો હુકમ કરવાની જોગવાઈ છે. જે ધ્યાને લેતાં હાલનાં કામે અકસ્માત તારીખથી ૧૨

% લેખે સાદા વ્યાજની વળતર ઉપરાંતની રકમ ચુકવવા સામાવાળા વીમા કંપની જવાબદાર હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૨.૫) વધુમાં પેનલ્ટી અને વ્યાજ કેટલું હોવું જોઈએ તે અંગે જોતાં કર્મચારી વળતર અધિનિયમની જોગવાઈઓ મુજબ ૫૦% સુધીની રકમ પેનલ્ટીની થઈ શકે. હાલનાં કામે સામાવાળા સંસ્થા તરફ કોઈ જ રકમ જમા કરાવેલ ન હોય, બેકાર રહેલાનું પુરવાર થતું હોય તથા પેનલ્ટી શા માટે ઘટાડવી જોઈએ તે અંગે કોઈ રજુઆત કરેલ ન હોય, આ કામે સામાવાળા નં.૧ પેનલ્ટી પેટે ૫૦% રકમ અરજદારને ચુકવે તો તે વ્યાજબી અને ન્યાયી હોવાનું અત્રેની કોર્ટનું માનવું છે. જેથી હાલનાં કામમાં અકસ્માત વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોત્તેર હજાર આઠ પુરા) ઉપર ૫૦% પેનલ્ટીની રકમ રૂ.૩,૮૭,૫૦૪/- (અંકે રૂપિયા ત્રણ લાખ સીત્યાંશી હજાર પાંચ સૌ ચાર પુરા) સામાવાળા નં .૧ અરજદારને ચુકવવા જવાબદાર હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે. આમ, ઉપરોક્ત ચર્ચાનાં અંતે મુદ્દા નં.૪ થી નં.૬ નો જવાબ ઉપરોક્ત ચર્ચા મુજબ આપવામાં આવે છે.

(૧૩) **મુદ્દા નં.૯ :-** ઉપરોક્ત મુદ્દા નં.૧ થી નં.૬ માં ચર્ચા કર્યા અનુસાર અરજદાર સામાવાળા નં.૧ ને ત્યાં કામ કરતા હોવાનું અને ફરજનાં સમય દરમિયાન અને ફરજનાં ભાગરૂપે અકસ્માતમાં ઈજા થતાં કાયમી ખોડ રહી ગયેલાનું, અરજદાર વળતરની રકમ મેળવવા હકકદાર થતા હોવાનું પુરવાર થાય છે. વધુમાં અરજદાર સામાવાળા નં.૧ પાસેથી ૫૦% પેનલ્ટી અને અકસ્માત બનાવ બાદથી બંને સામાવાળાઓ પાસેથી વળતરની રકમ ચુકવે નહીં ત્યાં સુધીનું ૧૨% લેખે સાદા વ્યાજની રકમ મેળવવા અંગે હકકદાર હોવાનું પુરવાર થાય છે. આમ, ઉપરોક્ત ચર્ચાનાં અંતે તમામ હકીકતો ધ્યાને લેતા ન્યાયનાં હિતમાં મુદ્દા નં.૧ થી નં.૬ નો જવાબ ઉપરોક્ત ચર્ચા મુજબ આપવામાં આવેલ છે અને મુદ્દા નં.૭ અંગે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે.

-:: આખરી હુકમ ::-

- (૧) આથી અરજદારની હાલની વળતર અરજી અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે.
- (૨) હાલનાં કામનાં સામાવાળા નં.૨ વીમા કંપનીએ વળતરની રકમ રૂ.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોત્તેર હજાર આઠ પુરા)

તથા વળતરની રકમ ઉપર અકસ્માત તારીખથી ૧૨% વ્યાજની રકમ અરજદારને ચુકવી આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(૩) હાલનાં કામનાં સામાવાળા નં.૧ સંસ્થાએ વળતરની રકમ રૂ. ૩૧.૭,૭૫,૦૦૮/- (અંકે રૂપિયા સાત લાખ પંચોત્તેર હજાર આઠ પુરા) ઉપર ૫૦% પેનલ્ટીની રકમ રૂ.૩,૮૭,૫૦૪/- (અંકે રૂપિયા ત્રણ લાખ સીત્યાંશી હજાર પાંચ સૌ ચાર પુરા) અરજદારને ચુકવી આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(૪) હાલનાં કામનાં સામાવાળાઓએ આ હુકમ મળ્યેથી દિન-૩૦ માં હુકમનો અમલ કરવાનો રહેશે.

હુકમ આજરોજ તારીખ ૧૩^{મી} માહે સપ્ટેમ્બર સને ૨૦૨૪ નાં રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી જાહેર કરવામાં આવે છે.

તારીખ :- ૧૩/૦૯/૨૦૨૪

સ્થળ :- ગાંધીધામ.

સ્ટેનો: ટી.એન.વોરા.

(મનોજભાઈ શાંતિલાલ સોલંકી)

કમિશનરશ્રી ફોર વ. કો. એક્ટ, લેબર કોર્ટ
(જે.ડી.), ગાંધીધામ, જી. કર્ણ.

JUDGE CODE : GJ01300